

โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2
Program to Learning Leadership New Era of School Administrators
under Kalasin Elementary Education Service Area Office 2

1. อภิญญา วิบูลย์สิน*, 2. สุภัทร พันธุ์พัฒนกุล
1. Apinya Wibunsin, 2. Supat Punpattanakul

1., 2. มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น

1., 2. Sripatum University Khonkaen Campus

*Corresponding Author Email; wiboonsinapinya@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นการพัฒนาภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา และ 2) สร้างและประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 113 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล แบบสอบถาม สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ 1) สถิติเชิงพรรณนา 2) สถิติใช้ตามความมุ่งหมายของการวิจัย คือ ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น PNI

ผลการวิจัยพบว่า

ภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ 1) การเรียนรู้เป็นทีม 2) วิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง 3) การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน สภาพปัจจุบันภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.10) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.12) และด้านวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง อยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.09) สภาพที่พึงประสงค์ภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 4.90) และลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา เรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อยได้แก่ การเรียนรู้เป็นทีม ($PNI_{modified}$ = 0.371) วิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ($PNI_{modified}$ = 0.367) และการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน ($PNI_{modified}$ = 0.365) ตามลำดับ และผลการประเมินความเหมาะสมของโปรแกรมภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.54, S.D. = 0.50) และความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.62, S.D. = 0.49)

คำสำคัญ: 1. ภาวะผู้นำ; 2. ภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่; 3. ผู้บริหารสถานศึกษา

ABSTRACT

This research article aimed to: 1) Study the current status, desired status, and needs for developing modern learning leadership of school administrators, and 2) create and evaluate the appropriateness, feasibility, and usefulness of a program to enhance modern learning leadership of school administrators. The sample group consisted of 113 school administrators. The instrument used for data collection was a questionnaire. The statistics used for data analysis were 1) descriptive statistics. 2) The statistics used according to the research objectives were the Priority of Needs Index (PNI).

The research found that:

The modern learning leadership of educational institution administrators were as follows: 1) team learning 2) vision for change 3) application of technology in work. The current state of modern learning leadership of educational institution administrators was at a moderate level overall ($\bar{X} = 3.10$). When considering each aspect, it was found that the application of technology in work was at a moderate level ($\bar{X} = 3.12$) and the vision for change was at a moderate level ($\bar{X} = 3.09$). The desired state of modern learning leadership of educational institution administrators was overall at a moderate level ($\bar{X} = 4.90$). The priority of the needs in strengthening modern learning leadership of educational institution administrators, ranked from most to least important, were team learning (PNI_{modified} = 0.371), vision for change (PNI_{modified} = 0.367), and application of technology in work (PNI_{modified} = 0.365), respectively. The results of the evaluation of the appropriateness of the modern learning leadership program for educational institution administrators Overall, the appropriateness was at the highest level ($\bar{X} = 4.54$, S.D.= 0.50) and the feasibility was at the highest level ($\bar{X} = 4.62$, S.D.= 0.49).

Keywords: 1. Leadership; 2. Learning Leadership New Era; 3. School Administrator

บทนำ

การเรียนรู้ยุคใหม่คือแนวคิดในการศึกษาที่เน้นการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและทันสมัย. ด้วยการเข้าถึงข้อมูลที่รวดเร็วและการสื่อสารที่ก้าวหน้าการเรียนรู้ยุคใหม่สร้างโอกาสให้ผู้เรียนมีความหลากหลายในการเลือกสิ่งที่ต้องการเรียนรู้และการเข้าถึงแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย เน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของกระบวนการเรียนรู้. ใช้เทคโนโลยีและเว็บไซต์การเรียนรู้ออนไลน์เพื่อเข้าถึงความรู้ และการทำกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านอินเทอร์เน็ต สนับสนุนและส่งเสริมการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการทำงานร่วมกัน ทั้งในรูปแบบของโครงการหรือกิจกรรมทีม ให้โอกาสในการเรียนรู้จากประสบการณ์ทางปฏิบัติ และการใช้ความรู้ในสถานการณ์จริง ผสมผสานความรู้จากหลายแหล่งเพื่อสร้างความเข้าใจที่ลึกซึ้ง และสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้ยุคใหม่นี้เน้นการพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและตลาดแรงงานในยุคที่เทคโนโลยีและการเปลี่ยนแปลงเร็วขึ้น การให้นักเรียนมีความพร้อมที่จะเรียนรู้และปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงเป็นจุดเด่นของการเรียนรู้ในยุคใหม่ การเรียนรู้ยุคใหม่มีความสำคัญต่อการพัฒนาคนให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการของโลกยุคใหม่ การเรียนรู้ยุคใหม่ช่วยให้คุณสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลาและทุกที่ ช่วยให้คนสามารถพัฒนาตนเองและก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลก การเรียนรู้ยุคใหม่จึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศและสังคม (สุชีวีร์ สุวรรณสวัสดิ์, 2563)

ภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่เป็นแนวคิดที่มีความสำคัญในการศึกษาในปัจจุบัน ภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่คือภาวะผู้นำที่มุ่งเน้นไปที่การพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้เรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ไม่ได้มุ่งเน้นไปที่การถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เรียนเท่านั้น แต่มุ่งเน้นไปที่การส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในปัจจุบัน เนื่องจากโลกกำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ความรู้และทักษะที่ล้าสมัยไปแล้วไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของโลกได้ ภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกได้ ผู้บริหารการศึกษาที่มีภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่สามารถพัฒนาทักษะและความรู้ที่จำเป็นได้ ผู้บริหารการศึกษาที่มีภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่สามารถมีความมุ่งมั่นและแรงจูงใจสูงได้ ภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่เป็นแนวคิดที่มีความสำคัญต่อการศึกษาในปัจจุบัน ผู้บริหารการศึกษาที่มุ่งมั่นที่จะพัฒนาภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่จะช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาของประเทศไทยได้ (สุชชีวีร์ สุวรรณสวัสดิ์, 2564)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ได้กำหนดนโยบายในด้านการพัฒนาคุณภาพการบริหารการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โดยมีจุดเน้นด้านครูและบุคลากรทางการศึกษาคือ 1) พัฒนาคู่มือและบุคลากรทางการศึกษาจัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน ความรู้ ทักษะ เจตคติ ค่านิยม และคุณลักษณะผู้เรียนเข้าด้วยกัน ด้วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ และการเรียนรู้ทุกระดับการศึกษา 2) ส่งเสริมสนับสนุนครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีการพัฒนาตนเองทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องมีจรรยาบรรณ และจิตวิญญาณความเป็นครู 3) ส่งเสริม สนับสนุน ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีนวัตกรรมผลงานเชิงประจักษ์ ตามเกณฑ์ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ 4) ส่งเสริมให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และเป็นผู้สร้างสรรค์นวัตกรรม (Co-creation) ให้กับผู้เรียนในทุกระดับชั้น (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์, 2566) จากการศึกษาจุดเน้นด้านครูและบุคลากรทางการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 มุ่งเน้นการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ ค่านิยม และคุณลักษณะผู้เรียน โดยใช้การเรียนรู้ฐานสมรรถนะและการเรียนรู้ทุกระดับการศึกษา เพื่อให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้ให้เป็นประสบการณ์ที่เติบโตและมีคุณค่าสำหรับผู้เรียน และพฤติกรรมภาวะผู้นำที่มีผลต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพของผู้เรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งภาวะผู้นำที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้นในด้านการบริหารจัดการเพื่อใช้กำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ในการวางแผนการศึกษา จึงสามารถนำตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ไปใช้ในการกำหนดนโยบายในการวางแผนการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา กำกับติดตาม การประเมินผล หรือสร้างเกณฑ์ในการประเมินภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษารวมทั้งสามารถนำตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาไปตรวจสอบจุดเด่น จุดด้อยเพื่อการพัฒนาตนเอง ใช้ในการบริหารจัดการโรงเรียน และส่งเสริมประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพสูงขึ้น (อนุชิต พันธกิง, 2564)

ผู้วิจัยในฐานะบุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็นว่าภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้มีความสำคัญกับการพัฒนาด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งถือได้ว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญของความสำเร็จและความล้มเหลวขององค์กร จึงได้ทำการศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ ซึ่งเป็นข้อมูลสารสนเทศ ในการนำไปกำหนดเป็นโปรแกรมการเสริมสร้างภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับการพัฒนาด้านการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ สามารถปรับตัวก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมที่รวดเร็ว และเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของการศึกษาไทยในระดับสากลเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2
- 2) เพื่อศึกษาความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เรื่อง โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์ ปีการศึกษา 2564 จำนวน 113 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ตอนที่ 2 การประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของ โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 2 ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ 1) การเรียนรู้เป็นทีม 2) วิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง 3) การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของลิเคอร์ท (Likert Scale) ดังนี้ ระดับมากที่สุด ระดับมาก ระดับปานกลาง ระดับน้อย และระดับน้อย ที่สุด และหาคุณภาพเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เพื่อตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไข สำนวนภาษา ตลอดจนเนื้อหาให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการวัดตามนิยาม ศัพท์เฉพาะโดยเลือกข้อความที่มีดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวัดตามนิยามศัพท์ เฉพาะตั้งแต่ 0.60-1.00 มาใช้เป็นข้อความในแบบสอบถาม พบว่า ข้อคำถามจำนวน 15 ข้อ มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ ซึ่งสามารถนำข้อความไปใช้ได้ทุกข้อและหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยการหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ซึ่งกำหนดความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่า 0.80 ขึ้นไป ตามวิธีของครอน บาค (Cronbach, 1970) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.931 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อย ละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น PNI แล้วนำไปแปล ผลเปรียบเทียบกับเกณฑ์เฉลี่ย 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบ สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำ แห่งการเรียนรู้ยุคใหม่

ผลการศึกษาคงประกอบภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ 1) การเรียนรู้เป็นทีม 2) วิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง 3) การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้ด้านการเรียนรู้เป็นทีม ประกอบด้วย 1) การไว้วางใจ 2) การติดต่อสื่อสาร 3) เป้าหมายของทีม ตัวบ่งชี้วิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง มี 4 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 2) การสร้างแรงบันดาลใจ 3) การกระตุ้นทางปัญญา 4) การคำนึงถึงความเป็นเอกัตบุคคล ตัวบ่งชี้ด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 1) ด้านการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม 2) ด้านการบริหารงานโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศ 3) ด้านการส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน 4) การมีวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยี

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ และจัดลำดับความ ต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

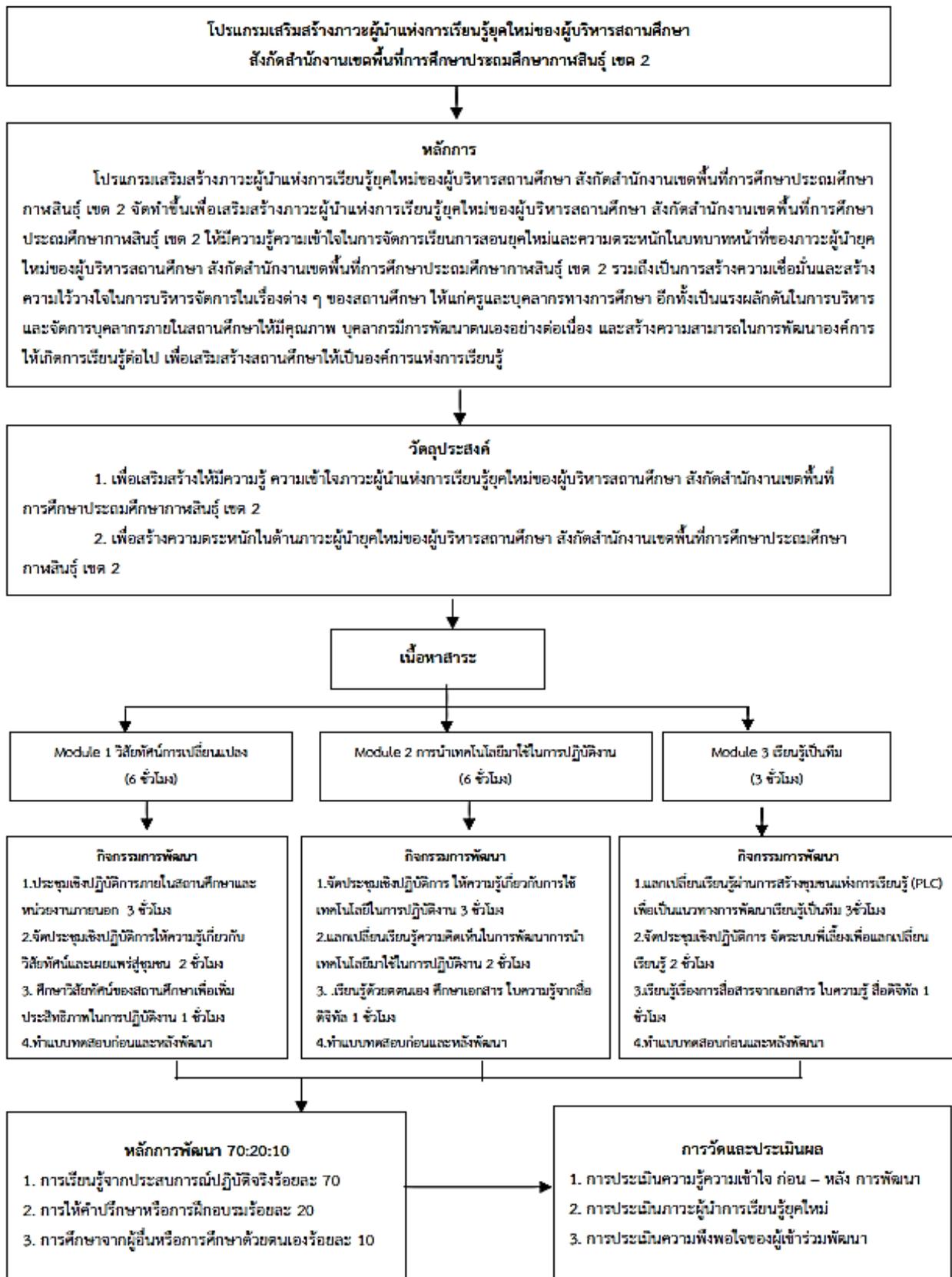
องค์ประกอบ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น			
	\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ	D	I	PNI	ลำดับ
1. การเรียนรู้เป็นทีม	3.09	0.32	ปานกลาง	4.91	0.16	มากที่สุด	3.09	4.91	0.371	1
2. วิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง	3.09	0.33	ปานกลาง	4.88	0.18	มากที่สุด	3.09	4.88	0.367	2
3. การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน	3.12	0.41	ปานกลาง	4.91	0.15	มากที่สุด	3.12	4.91	0.365	3
รวม	3.10	0.35	ปานกลาง	4.90	0.16	มากที่สุด				

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.12$) และด้านวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.09$)

สภาพที่พึงประสงค์ภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 4.90$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การเรียนรู้เป็นทีม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.91$) การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.91$) และวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.88$)

ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 เรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อยได้แก่ การเรียนรู้เป็นทีม ($PNI_{\text{modified}} = 0.371$) วิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ($PNI_{\text{modified}} = 0.367$) และการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน ($PNI_{\text{modified}} = 0.365$) ตามลำดับ

ระยะที่ 2 การสร้างและตรวจสอบยืนยัน การประเมินความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ของโปรแกรมภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

ภาพที่ 1 โปรแกรมภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงมาตรฐานเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ของโปรแกรม ภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 2

รายการประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ
องค์ประกอบที่ 1 หลักการ						
1.1 ความชัดเจนของหลักการ	4.43	0.53	มาก	4.69	0.46	มากที่สุด
1.2 ความสำคัญของหลักการ	4.37	0.52	มาก	4.34	0.51	มาก
1.3 การนำไปใช้	4.42	0.51	มาก	4.60	0.50	มากที่สุด
องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์						
2.1 เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ภาวะผู้นำแห่ง การเรียนรู้ยุคใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 2	4.69	0.54	มากที่สุด	4.84	0.50	มากที่สุด
2.2 เพื่อสร้างความตระหนักในด้านภาวะผู้นำแห่งการ เรียนรู้ยุคใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 2	4.42	0.50	มาก	4.63	0.51	มากที่สุด
องค์ประกอบที่ 3 เนื้อหาสาระ						
3.1 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโปรแกรม	4.32	0.52	มาก	4.68	0.42	มากที่สุด
3.2 การจัดเรียงเนื้อหาสอดคล้องกับ องค์ประกอบ	4.54	0.52	มากที่สุด	4.66	0.49	มากที่สุด
3.3 เนื้อหากับระยะเวลา	4.56	0.51	มากที่สุด	4.65	0.50	มากที่สุด
3.4 Module 1 วิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง	4.39	0.50	มาก	4.44	0.51	มากที่สุด
3.5 Module 2 การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการ ปฏิบัติงาน	4.37	0.52	มาก	4.66	0.50	มากที่สุด
3.6 Module 3 การเรียนรู้เป็นทีม	4.34	0.46	มาก	4.58	0.50	มากที่สุด
องค์ประกอบที่ 4 วิธีการพัฒนา						
4.1 แนวคิดการเรียนรู้แบบ 70 : 20 : 10	4.70	0.48	มากที่สุด	4.77	0.46	มากที่สุด
4.2 การศึกษาด้วยตนเอง	4.56	0.51	มากที่สุด	4.67	0.49	มากที่สุด
4.3 การฝึกอบรม	4.66	0.49	มากที่สุด	4.50	0.51	มากที่สุด
4.4 การรวมกลุ่มทำงาน	4.72	0.46	มากที่สุด	4.70	0.46	มากที่สุด
4.5 การศึกษาดูงาน	4.64	0.52	มากที่สุด	4.63	0.49	มากที่สุด
องค์ประกอบที่ 5 การวัดและประเมินผล						
5.1 การประเมินความรู้ความเข้าใจ ก่อน-หลังการพัฒนา	4.62	0.46	มากที่สุด	4.58	0.51	มากที่สุด
5.2 การประเมินภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่	4.71	0.50	มากที่สุด	4.54	0.51	มากที่สุด
5.3 การประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการ พัฒนา	4.72	0.50	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด
รวม	4.54	0.50	มากที่สุด	4.62	0.49	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของโปรแกรมภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{x} = 4.54, S.D. = 0.50) และความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{x} = 4.62, S.D. = 0.49)

การอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องโปรแกรมภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{x} = 3.10) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับปานกลาง (\bar{x} = 3.12) และด้านวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง อยู่ในระดับปานกลาง (\bar{x} = 3.09) สภาพที่พึงประสงค์ภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{x} = 4.90) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าการเรียนรู้เป็นทีม อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{x} = 4.91) การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{x} = 4.91) และวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{x} = 4.88) และลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 เรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อยได้แก่ การเรียนรู้เป็นทีม ($PNI_{\text{modified}} = 0.371$) วิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ($PNI_{\text{modified}} = 0.367$) และการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน ($PNI_{\text{modified}} = 0.365$) ตามลำดับ ผลการศึกษาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ยังเป็นสิ่งที่ต้องได้รับการพัฒนาเนื่องจาก ผู้นำที่มีภาวะนี้จะมีความยืดหยุ่นและพร้อมที่จะทำการเปลี่ยนแปลงในองค์กรการศึกษา ปรับตัวตามเทคโนโลยีและการเปลี่ยนแปลงในทฤษฎีและปฏิบัติ การส่งเสริมนวัตกรรมมาใช้ในการสอนสามารถสนับสนุนการเรียนรู้มีความน่าสนใจและสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนในยุคที่เทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สามารถสร้างทีมที่มีความรู้และทักษะที่ครบวงจร เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติที่เป็นมิตรกับการเรียนรู้ที่ทันสมัย สอดคล้องกับ สอดคล้องกับการศึกษาของจุลศักดิ์ ก๊อกพิมพ์ (2561) ได้ทำวิจัยภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและพฤติกรรมการสอนของครูที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการพัฒนาวิชาชีพครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 22 ผลการศึกษาพบว่า การเรียนรู้เป็นทีม การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานของครูและผู้บริหาร ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู

2. ผลการประเมินความเหมาะสมของโปรแกรมภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{x} = 4.54) และความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{x} = 4.62) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ที่จะนำไปใช้ได้จริง สอดคล้องกับงานวิจัยของสุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2561) ได้ศึกษาการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้พัฒนากลุ่มเป้าหมาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{x} = 4.61)

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย

ภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา คือ การผนึกผสมระหว่างความเป็นผู้นำและการเป็นผู้เรียนรู้ในบทบาทของผู้นำในองค์กรหรือทีมทำงาน ภาวะนี้แสดงถึงความรับผิดชอบของผู้นำในการสร้าง

บรรยากาศที่สนับสนุนการเรียนรู้และการพัฒนาบุคลากรในองค์กร การพัฒนาองค์กรและความสำเร็จของทีมทำงานและส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้ภายในองค์กร โดยเป็นตัวอย่างในการเรียนรู้เอง และสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้ร่วมทีมสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการสร้างความรู้ การแบ่งปันประสบการณ์และความรู้ การสร้างโอกาสในการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะ และการสร้างแผนยุทธศาสตร์การเรียนรู้ภายในองค์กร โดยมีองค์ประกอบดังนี้

1. การเรียนรู้เป็นทีม หมายถึง กระบวนการที่สมาชิกในทีมทำงานร่วมกันเพื่อเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ และพัฒนาความรู้และทักษะของตนเอง โดยอาศัยการไว้วางใจ การติดต่อสื่อสาร เป้าหมายของทีม เพื่อให้ทีมสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. วิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงซึ่งผู้นำและผู้ตามยกระดับซึ่งกันและกันในด้านศีลธรรมและแรงจูงใจให้สูงขึ้น โดยอาศัยการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นทางปัญญา การคำนึงถึงความเป็นเอกัตบุคคล โดยผู้นำจะกระตุ้นให้เกิดความสนใจระหว่างผู้ร่วมงานและผู้ตามให้มองงานในแง่มุมใหม่ๆ มีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานและผู้ตามไปสู่การทำงานที่มีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายขององค์กร

3. การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน หมายถึง การพัฒนาคุณลักษณะของผู้นำที่ใช้เทคโนโลยีในการสนับสนุน การปฏิบัติงาน พัฒนาวิชาชีพ โดยอาศัยการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม การบริหารงานโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศ การส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน การมีวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยี เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ดังภาพ

ภาพที่ 2 ภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่
ที่มา: สังเคราะห์โดยผู้วิจัย

สรุป

การศึกษาความเป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 พบว่าภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ 1) การเรียนรู้เป็นทีม 2) วิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง 3) การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน สภาพปัจจุบันภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับปานกลาง และด้านวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง อยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์ภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา เรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อยได้แก่ การเรียนรู้เป็นทีม วิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง และการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน ตามลำดับ และผลการประเมินความเหมาะสมของโปรแกรมภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิจัยเรื่อง โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ผู้ศึกษาขอเสนอแนะจากผลการวิจัยดังนี้

1. โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ เป็นแนวทางในการเสริมสร้างภาวะผู้นำที่สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ดังนั้นจึงควรนำไปปรับใช้ในสถานศึกษา
2. สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ควรมีการสร้างเสริมสร้างภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในการปฏิบัติตามกรอบภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ เพื่อให้สถานศึกษาได้ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสามารถทั้งด้านความรู้และประสบการณ์ที่สามารถนำไปปฏิบัติงานได้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา
2. ควรมีการศึกษาวิจัยแนวทางที่จะพัฒนาภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- จุลศักดิ์ ก็อกพิมพ์. (2561). ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและพฤติกรรมการสอนของครูที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการพัฒนาวิชาชีพครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 22 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 8). สุวีริยาสาส์น.
- สุชัชวีร์ สุวรรณสวัสดิ์. (2563). การเรียนรู้ยุคใหม่. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุชัชวีร์ สุวรรณสวัสดิ์. (2564). ภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ของผู้บริหารการศึกษ: ปัจจัยสู่ความสำเร็จของสถานศึกษา. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์. (2566). แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2566-2570. <https://office2021.ksed.go.th/wp-content/uploads/2022/12/แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์-พ.ศ.-2566-2570.pdf>
- อนุชิต พันธุ์ง. (2564). การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษ มัธยมศึกษา เขต 22 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สุธรรม ธรรมทัศนานนท์. (2561). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารวิจัยทางการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 13(2), 169-182. <https://ejournals.swu.ac.th/index.php/jre/article/view/11052>